

По връмето на Занзе, визититѣ ѝ, макаръ твърдѣ къси, не бѣхъ малко приятно забавлѣнѣ за часовете ми на мълченіето и на размислюваніето; като размисахъ въ идеитѣ ми други идеи, като храняха у мене една сладка любовъ, покриваха съсъ една истинска прѣлѣсть злочестията ми, и ми удвояваха животътъ.

Като я нѣмаше, тѣмницата стана за мене гробъ. Млого дни наредъ се усъщахъ натрупанъ съсъ меланхолия. Сичко ми омръзваше, дори и да пишѫ. Истина, че тѣгата ми бѣше тиха, при ветхитѣ ми разяряваніета. Това да ли доказваше, че, обръгнѣлъ на злочестията, да сѫмъ станалъ по-философъ, по-християнинъ! или пакъ, че задушната горѣщина на тѣмницата ми бѣше сполучила да унищожи дори и силата на скърбта ми! Охъ! нѣ силата на скърбта ми! напомнямъ си, че я усъщахъ живо на дѣното въ душата, толко съ дѣлбока, щото не щѣхъ, тѣй да кажа, да я испѣждѫ навънъ съсъ виковетѣ си и съсъ пригъваніетата си.

Да, съсъ едно дѣлго упражненіе бѣхъ станалъ способенъ да тѣрпѣ нови страданіета, като се оставяхъ на Божията воля. Разбирахъ толко често, че да се оплакува човѣкъ е слабодушие, че бѣхъ дошелъ да знамъ да въздържамъ оплакваніетата, които що се поевявахъ, като се засрамявахъ били за дѣто се поевявахъ.

Навикътъ да пишѫ мислитѣ си бѣше помогналъ, и той, да дава сила на душата ми, да отмахнува отъ мене сѣко мечтаніе, да докарува по-млого отъ обсѫжданіетата ми на тия заключеніета:

Има единъ Богъ: проче едно неизбѣжно правосѫдие; проче сичко, което се случява, отредено въ